

S rostoucím tlakem na kvalitu a úroveň jazykového vzdělávání budoucích vojenských profesionálů je stále větší důraz kladen na ústní i písemnou komunikaci v odborném jazyce a na zavedení nových, inovativních forem výuky. Klasická jazyková příprava, prováděná zejména na učebnách s využitím audiovizuální techniky a nezbytných učebnic a slovníků, pomalu ustupuje a do edukačního procesu vstupují nová média.

Úvod

V průběhu studia na Fakultě ekonomiky a managementu Univerzity obrany (FEM UO) zodpovídá za jazykovou přípravu studentů všech oborů katedra jazyků. Studenti jsou průběžně připravováni ke složení zápočtů a zkoušek v rámci bakalářského, magisterského i doktorského studijního programu. Současně se připravují, v souladu s požadavky rezortu, ke splnění jazykové zkoušky podle STANAG 6001 třetího stupně, což znamená podle stupnic Společného evropského rámce dosažení úrovně B2 s přesahem do úrovně C1. Součástí výše uvedených zkoušek je, kromě prokázání schopnosti komunikovat v obecném jazyce, také zvládnutí odborné terminologie daných specializací.

Výuka terminologie má dlouholetou tradici na všech typech vysokých škol, přesto je neustále předmětem živých diskuzí. Přetrvávajícím problémem je poměr obecného jazyka a odborné terminologie, výběr terminologie daného oboru a v neposlední řadě metody a formy samotné výuky odborné terminologie.

Nová média přinášejí kvalitativní změnu tím, že umožňují realizovat v daleko širší míře některé didaktické postupy, jako je simulace reálného prostředí, individualizované učení nebo také vedou ke snížení strachu z neúspěchu (bez rizika ztráty sociálního statusu). Pro zabezpečení úspěšnosti multimediální výuky je potřebné vzájemně skloubit obsah sdělení s využitím technické dokonalosti zařízení. Zcela nové možnosti poskytují multimediální prostředky. Moderní trendy ve vzdělávání, které využívají informační a komunikační technologie, jsou v současnosti dále umocněny snadným přístupem ke zdrojům informací na internetu a zlepšenými možnostmi komunikace.

Internet ve výuce jazyků

Internet je zdrojem velkého množství cizojazyčných materiálů vhodných pro výuku jazyků. Učitelé i studenti mají k dispozici celou řadu autentických textů, cvičení, testů, námětů ke konverzaci a webquestů vhodných k procvičování jednotlivých dovedností v obecném i odborném jazyce. Velkou výhodou internetu je i snadný přístup v kteroukoliv dobu z jakéhokoliv místa.

Webquest se stal velmi populární a celosvětově uznávanou formou výuky cizích jazyků. Jedná se o učitelem připravenou aktivitu, která vyžaduje týmovou spolupráci studentů s využitím internetu. Webquest podporuje samostatnou přípravu studentů i tvůrčí přístup k zadaným úkolům.

Další možností využití internetu ve výuce je i **blended learning**, což je kombinace prezenční formy studia a **e-learningu**.

Fakulta vojenských technologií Univerzity obrany (FVT UO) nabízí další možnost využití internetu při samostatné přípravě studentů. Na **Studijním portále UO** jsou uloženy vzdělávací materiály k podpoře studia obecného jazyka i vojenské angličtiny. K uvedenému portálu mají přístup všichni studenti a zaměstnanci UO.

On-line výuka anglického jazyka

Novým prvkem při výuce je propojení internetu a videokonferenčních technologií umožňující interaktivní komunikaci mezi rodilým mluvčím a účastníkem jazykové přípravy bez ohledu na jejich vzdálenost.

Partnership for Learning Program

Z tohoto důvodu navázala katedra jazyků spolupráci s Canadian Forces Language School (CFLS) v St.-Jean v Kanadě. CFLS je vojenská škola, která se v rámci dlouhodobého projektu NATO podílí na jazykové přípravě příslušníků NATO, mimo jiné i příslušníků Armády České republiky. V rámci této spolupráce byla připravena a zahájena realizace projektu, který dostal název Partnership for Learning Program (dále jen PLP). Původním cílem PLP bylo **vytvoření programu distančního vzdělávání pro výuku angličtiny jako druhého jazyka prostřednictvím internetu**. Na základě nových technických možností bylo možné realizovat další cíle:

- ❑ napomoci k odstranění „bariér“ v dialogu s rodilým mluvčím a podporovat vzájemnou komunikaci a porozumění za použití moderních technologií,
- ❑ poskytnout účastníkům programu příležitost procvičovat dovednost mluvení a psaní v obecném i odborném jazyce,
- ❑ být prostřednictvím „hostů“ v kontaktu s mezinárodními odborníky v oblastech podporujících stávající studijní programy FEM.

Program je využíván jako doplněk k dnes již existujícím programům pro výuku anglického jazyka. Byly vytvořeny virtuální třídy pro následující skupiny účastníků:

- ❑ studenti vojenského studia FEM,
- ❑ studenti doktorských studijních programů,
- ❑ stálý stav Univerzity obrany.

Spojení probíhá v reálném čase a je umožněno použitím videokonferenčního softwaru, který byl pro projekt PLP speciálně vyroben ICI-design, kanadskou společností se sídlem v Quebecu. Tato společnost se specializuje na výzkum a vývoj v oblasti audio a video technologie, která zajišťuje videokonference pro několik účastníků najednou prostřednictvím internetu.

Software umožňuje snadný, přesto však kontrolovatelný přístup na internetovou stránku, kde se jak učitelé, tak i studenti z různých míst, vybavení sluchátky a web kamerami, mohou setkat a komunikovat. Přenos zvukového a obrazového signálu směřuje z Quebecu do Atlanty, pak do Londýna, odkud je po zesílení odeslán dále do Evropy. Tím dochází k výraznému z kvalitnění příjmu signálu, které nebylo dříve v rámci videokonferencí možné.

V minulém semestru kanadské lektorky dávaly zcela jednoznačně přednost tématům každodenního života. Probírala se témata jako zájmy, zaměstnání, volný čas apod. Lektorka se touto cestou seznámila se zájmy a zálibami účastníků a to jí pomohlo sestavit témata pro následující diskuze a načrtnout podrobnější osnovu dalších lekcí. V letním semestru akademického roku 2005-2006 jsme po dohodě se studenty připravili témata, která odpovídají jejich odbornému zaměření v rámci jednotlivých studijních oborů a modulů.

Současně napomáhají přípravě studentů na splnění podmínek zkoušky podle STANAG 6001 třetího stupně. Jedná se o následující témata:

- ☐ terorismus,
- ☐ problematika závislostí,
- ☐ ekologické otázky,
- ☐ přírodní katastrofy,
- ☐ ozbrojené konflikty v současném světě,
- ☐ ekonomická situace v Evropě,
- ☐ aktuální politická a společenská témata.

Úkolem studentů je připravit si krátké vystoupení, po kterém následuje diskuze s lektorkou nebo hostem programu, odborníkem v dané oblasti. Pokud je zapotřebí vyjasnit si odborné termíny a jejich definice, můžeme používat chat-line – řádek pod obrazovkou, který svou funkcí nahrazuje tabuli. Povinností účastníků projektu je reagovat i písemně na téma a povinností lektorky je opravit písemnou práci a ohodnotit ji.

Závěr

Studenti, lektori i hosté programu hodnotí tento styl výuky jednoznačně pozitivně. Účastníci programu z České republiky oceňují nejen možnost ústní i písemné komunikace s rodilým mluvčím, ale také novou formu výuky, ve které mohou využít i své znalosti a zkušenost s počítači.

Lektori z univerzity v Montrealu a Torontu jsou doslova nadšeni příležitostmi mezinárodní praxe a výměny zkušeností s partnery z pro ně exotické země.

On-line výuka anglického jazyka je tedy dobrou příležitostí pro obě zúčastněné strany prodiskutovat své odborné problémy s kolegy ze zahraničních univerzit a specialisty oborů.